

Driemaandelijke rapportage juli – augustus – september 2003

Inhoudsopgave

1. Terrorisme	2
2 Radicaliseringstendensen.....	9
3 Politiek (gewelddadig) activisme	14
4 Ongewenste bemoeienis van vreemde mogendheden	17
5 Bedreiging internationale rechtsorde.....	19
6 Andere gewichtige belangen van de staat.....	22
7 Beveiligingsbevordering.....	23
8 Inlichtingen buitenland	27
9 Samenwerking	30
10. Verantwoording en publiciteit.....	35
11 Bedrijfsvoering	36
Bijlage A Verrichte veiligheidsonderzoeken.....	37
Bijlage B Schriftelijke Kamervragen	38
Bijlage C Moties en toezeggingen.....	39
Bijlage D Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten	40
Bijlage E Klachten via de Nationale Ombudsman	41
Bijlage F Ambtsberichten	42

Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, oktober 2003

1. Terrorisme

1.1 Jonge "jihadisten" mogelijk betrokken bij de voorbereiding van gewelddadige acties

De AIVD doet sinds een jaar onderzoek naar een groep radicale jonge moslims uit de regio Amsterdam.

In februari 2003 probeerden twee van deze jonge Amsterdammers via Oekraïne naar Tsjetsjenië te reizen.

1.2 Islamistische Turken in relatie tot terroristisch netwerk

De AIVD kijkt al lange tijd naar radicaal islamitische Turken in relatie tot radicaliseringstendensen.

Overigens spelen naast Turken ook personen van Kaapverdiaanse en Surinaamse komaf een belangrijke rol in de betreffende groep islamisten.

1.3 Duikactiviteiten islamistische targets

In het onderzoek naar de duikactiviteiten van aan extremistische en terroristische organisaties gelieerde islamisten in Nederland heeft zich in de achterliggende periode een belangrijke ontwikkeling voorgedaan. Enerzijds waren er operationele mogelijkheden die ervoor hebben gezorgd dat de informatiepositie over een als centrale figuur aangemerkte duikinstruuteur kon worden uitgebouwd. Anderzijds zijn er nieuwe aanwijzingen over de mogelijkheid van maritiem terrorisme en de inzet van duikers daarbij.

De AIVD zet zijn onderzoek naar duikactiviteiten van islamisten in Nederland dan ook voort.

1.4 De gevolgen van het Rotterdamse terrorisme proces

De verdachten van het Rotterdamse terrorisme proces zijn inmiddels op één na allemaal in vrijheid gesteld, ook de personen die in eerste instantie in vreemdelingenbewaring werden genomen.

1.5 Veiligheidsimplicaties van de Palestijnse kwestie

Het AIVD-standpunt inzake de symbiose tussen de sociale en terroristische activiteiten van Hamas is in de vergadering van het zogenaamde EU-Clearinghouse van 8 september overgenomen door de lidstaten van de Europese Unie. Met de formele bekrachtiging van het besluit komen alle organisatorische onderdelen van Hamas op de EU-lijst van personen en entiteiten waartegen specifieke beperkende maatregelen kunnen worden genomen met het oog op de strijd tegen het terrorisme.

1.6 Joodse Defensie Liga

De extreem-rechtse Joodse Defensie Liga (JDL) heeft onlangs in Nederland een afdeling opgericht en door middel van een manifestatie veel aandacht getrokken. De Kach-partij geldt als politieke tak van de internationale JDL en staat samen met de Kahane Chai-partij op de Europese lijst van personen en entiteiten waartegen met het oog op de strijd tegen het terrorisme beperkende maatregelen mogen worden genomen. De AIVD zet zijn onderzoek naar de activiteiten van de Nederlandse afdeling van de JDL voort en kijkt ook naar mogelijke verbanden tussen de JDL in Nederland en de Kach/Kahane Chai partij. Over deze kwestie is een aparte notitie aan de minister van BZK gezonden. Het CVIN is mondeling ingelicht.

1.7 Gesprek met

1.8 MKO - SIM

1.8.1 *Intensieve MKO-lobby*

Reden hiervoor is dat de MKO met een intensive lobby probeert te voorkomen dat de EU nu ook de National Council of Resistance of Iran, het politieke orgaan van de Iraanse Mujahedin-e Khalq (MKO), op de lijst van terroristische groeperingen plaatst. De organisatie hoopt zelfs zelf van de lijst af te worden gehaald. MKO-leden benaderen tal van instanties en personen die invloed zouden kunnen uitoefenen op of betrokken zijn bij de besluitvorming.

Overigens is Nederland er voorstander van dat ook de National Council of Resistance of Iran op de EU-lijst van terroristische organisaties wordt geplaatst. Bij verschillende andere lidstaten bestaan op dit punt evenwel reserves.

De MKO verkeert hiernaast in spanning over de uitkomst van het proces tegen leidster Maryam Rajavi. Zij is op borgtocht vrij na te zijn gearresteerd bij een grootschalig Frans politieoptreden tegen de MKO in juni van dit jaar.

1.8.2 *AIVD initieert onderzoek naar bevrozing van SIM-gelden*

De AIVD beschikt over duidelijke aanwijzingen dat de stichting Solidariteit met Iraanse Mensen (SIM) verweven is met de als terroristisch aangemerkte Iraanse Mujahedin-e Khalq (MKO). Zo ontplooiën verschillende personen zowel activiteiten in SIM-verband als in MKO-verband.

1.9 Mullah Krekar

In Noorwegen is de leider van de islamistische organisatie Ansar al Islam, mullah Krekar, op verschillende punten aangeklaagd. Deze aanklachten hangen onder meer samen met het plaatsen, in februari 2003, van Ansar al Islam op de VN-lijst van verboden organisaties, met het dreigen van terroristische aanslagen en met het financieren van terroristische activiteiten. Op 13 juni 2003 zijn de terrorisme-gelieerde aanklachten echter geschrapt uit de algehele aanklacht tegen Krekar. Reden daarvoor is dat deze zaken zich afspeelden buiten Noorwegen en daarom niet onder de Noorse wetgeving vallen. Ook zijn bedreigingen aan het adres van de Amerikanen, zoals bleek uit het interview met het Nederlandse televisieprogramma Netwerk in

maart 2003, vielen niet onder de Noorse wet aangezien zijn bedreigingen op het militaire niveau gericht waren: indien de Verenigde Staten de kampen van Ansar al Islam in Noord-Irak zouden aanvallen, zou Ansar al Islam daar zelfmoordaanslagen uitvoeren. Op dit moment staat de laatste aanklacht in Noorwegen, betreffende het financieel ondersteunen van jihad-activiteiten, nog wel overeind.

1.10 Aanhoudingen Real-IRA leden in Nederland

Op 11 juli 2003 zijn in Nederland (Zwolle) een vooraanstaand lid en een handlanger van de Real IRA (RIRA) gearresteerd. De RIRA is een radicale afsplitsing van het Ierse Republikeinse Leger (IRA), die het bestand in Noord-Ierland heeft afgewezen. De arrestaties vonden plaats op verdenking van betrokkenheid bij sigarettensmokkel van Nederland naar het Verenigd Koninkrijk. Deze sigarettensmokkel diende ter financiering van terroristische activiteiten.

1.11 Baskische organisaties

1.11.1 Aanhouding ETA-lid op Schiphol

Vanuit de groep Nederlandse (veelal extreem linkse) sympathisanten die constant heeft geprotesteerd tegen de uitlevering aan Spanje van de in Nederland vastzittende ETA-verdachte Juan Ramon Rodriguez Fernandez (Juanra) is ook actie gevoerd ter ondersteuning van de Alexander Acarrequi Casas.

1.11.2 Bezoek Baskische jongerenorganisatie SEGI aan Nederland

Van 3 tot 5 augustus hebben ongeveer vijftien leden van de Baskische jongerenorganisatie SEGI een bezoek gebracht aan Nederland. SEGI is een voortzetting van de Baskische jongerenorganisaties Jarrai en Haika en maakt deel uit van het netwerk van de MLNV, de Baskisch Nationalistische Bevrijdingsorganisatie. De MLNV is een overkoepelende organisatie in Spanje met zowel politieke, financiële, sociale en culturele takken (organisaties). De Baskische afscheidingsbeweging ETA maakt voor een belangrijke mate de dienst uit binnen de MLNV. SEGI en haar voorgangers zijn eind december 2001 door de Europese Unie geplaatst op de Europese lijst van terreurorganisaties. ETA staat uiteraard ook op deze lijst.

De SEGI-leden zijn in Nederland opgevangen en ondersteund door Nederlandse sympathisanten uit de anti-facistische en anti-globalistische hoek. Zij hebben een protestdemonstratie bijgewoond in Alphen aan den Rijn, alwaar de ETA-verdachte Alexander Acarrequi Casas vastzit in afwachting van een besluit omtrent zijn uitlevering aan Spanje. Verder hebben de SEGI-leden en hun sympathisanten hun standpunt ten aanzien van de situatie in Spaans Baskenland toegelicht in Amsterdam. De belangstelling voor deze toelichting was voornamelijk afkomstig van de pers. Het bezoek van SEGI is, anders dan in het verleden, geheel zonder incidenten verlopen: SEGI-leden zijn in februari 2002 verantwoordelijk geweest voor de bezetting van de Spaanse ambassade in Nederland. Ook hebben SEGI-leden, ondersteund door Nederlandse sympathisanten, in het verleden protestacties uitgevoerd tegen

de mogelijke uitlevering aan Spanje van de in Nederland gearresteerde ETA-verdachte Juan Ramon Rodriguez Fernandez (Juanra).

1.12 Sison

1.13 Financiering Terrorisme

1.13.1

1.13.2 Bijdragen aan het Financieel Expertisecentrum

De AIVD neemt sinds 25 maart 2002 deel aan de werkgroep 'Terrorismedinanciering en terrorismebestrijding' van het Financieel Expertisecentrum (FEC). Deze werkgroep is opgericht om te bevorderen dat de in het FEC vertegenwoordigde instanties (zoals Autoriteit Financiële Markten, De Nederlandsche Bank en het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties) meer samenwerken ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van de financiering van terroristische geweldsactiviteiten.

Tevens heeft de AIVD deelgenomen aan de FEC-werkgroep 'Non-profit organisaties en terrorismedinanciering'. Deze werkgroep werd op verzoek van het Ministerie van Financiën ingesteld om inzicht te verkrijgen in de mate waarin en de wijze waarop non-profit organisaties worden misbruikt voor terroristische geweldsactiviteiten. De werkzaamheden resulteerden in een vertrouwelijk rapport dat is aangeboden aan de ministers van Financiën, Justitie en BZK. In het rapport wordt aanbevolen om nader onderzoek te verrichten naar (islamitische) liefdadigheidsinstellingen. Dit nader onderzoek is op dit moment in voorbereiding.

1.14 Nucleair, Biologisch, Chemisch en Radiologisch (NBCR)-terrorisme

1.14.1 Exploitatie dreigingsanalyse NBC-terrorisme

Recent is de NBC-dreigingsanalyse 'Tussen megaton en milligram – NBC terrorisme op weg naar Europa' aan verschillende nationale en internationale gremia aangeboden. Het CVIN sprak uit dat de conclusies uit de analyse dermate zorgelijk waren, dat doorgeleiding ervan naar de RIV gewenst werd geoordeeld.

De dreigingsanalyse is daarnaast, vanwege de beheersmatige en de openbare orde en veiligheidsaspecten, aangeboden aan de ICV. Het advies van de AIVD om een voorlichtingsstrategie op het gebied van NBC-terrorisme te ontwikkelen heeft geresulteerd in een opdracht van de richting het Nationaal Voorlichtingscentrum.

Omdat de AIVD ongewenste verwervingspogingen van biologische agentia constateert en niemand verantwoordelijk te stellen is voor de beveiliging tegen dergelijke pogingen, heeft de ICV op verzoek van de AIVD de interdepartementale regiegroep NBC-terrorisme verzocht een voorstel te formuleren ter oplossing van dit probleem. Omdat biologische agentia en radiologische bronnen relatief makkelijk toegankelijk zijn in onderzoeksinstituten, ziekenhuizen of universiteiten, voert de dienst hierover op basis van de dreigingsanalyse overleg met het Ministerie van OC&W, daar dit ministerie niet in de regiegroep vertegenwoordigd is.

De ICV heeft ten slotte de genoemde regiegroep geformaliseerd. De MIVD is opnieuw tot de regiegroep toegetreden.

In Europees kader is de dreigingsanalyse gedeeld met andere inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De door de AIVD getrokken conclusies worden door hen expliciet onderschreven.

1.14.2 Poederbrieven

Begin september ontstond in Gorinchem commotie over een vermeende poederbrief. De AIVD was in staat de afzender van de uit Irak afkomstige brief snel te identificeren. Vervolgens werd deze in goede samenwerking met de MIVD gelokaliseerd en korte tijd daarna aangesproken. Het resultaat werd teruggekoppeld aan het crisiscentrum in Gorinchem.

Dit incident vormt een treffend voorbeeld van de in de NBC-dreigingsanalyse genoemde overheidsvoorlichting als angstaanjager: een te snelle publieke reactie van een overheidsorgaan kan de bevolking onbedoeld ongegronde vrees aanjagen. Bovendien lijkt de berichtgeving in de pers over dit onderwerp tot kopiesgedrag te leiden: de AIVD sindsdien in ieder geval een toename geconstateerd van het aantal verzonden poederbrieven.

1.14.3 Project klimaatbeheersing

Om nader zicht te krijgen op de kwetsbaarheid van de rijksoverheid voor de verspreiding van NBC-agentia via klimaatbeheersingssystemen, voert de AIVD verkennende gesprekken met experts als de Rijksgebouwendienst en het Ministerie van Defensie. De bevindingen worden vastgelegd in een notitie, waarin tevens opties worden verwerkt voor eventueel te treffen beveiligingsmaatregelen. Een termijn waarop de notitie kan worden verwacht is nog niet te geven. Deze is mede afhankelijk van de samenwerking met de Rijksgebouwendienst.

1.14.4 Chemicaliënvondsten in Amstelveen

2 Radicaliseringstendensen

2.1 Saoedische connectie met radicalisering en terrorisme

2.2 Arabisch Europese Liga (AEL)

Aanvankelijk kon de AEL omschreven worden als een politieke emancipatiebeweging die vooral de eigen Arabisch-islamitische identiteit wenste te benadrukken. De middelen, die daarbij aangewend werden, leken zich binnen de grenzen van de democratische rechtsorde te bevinden. Echter, de scherpe en dreigende manier waarop Dyab Abou Jahjah reageert op momenten dat hij zich onbespied waant, wijzen erop dat hij niet democratisch handelt. Dit komt overeen met eerdere indicaties dat Abu Jahjah persoonlijk geweld niet schuwt.

Derhalve is voortgezette en intensieve aandacht noodzakelijk voor Abu Jahjah en zijn organisatie.

Met betrekking tot de AEL-NL kan gesteld worden dat er gedurende de zomermaanden in verband met vakantie weinig ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. De organisatie is sinds enige weken weer actief en voornemens aan een aantal zaken aandacht te besteden. Ten eerste zal de AEL de komende periode minder aandacht besteden aan de religieuze aspecten van de organisatie, maar zal zij zich intensiever richten op politieke thema's. Daarnaast heeft de AEL besloten een voorhoede- en geen massapartij te worden. Dit houdt onder andere in dat de AEL een strenger toelatingsbeleid voor haar (bestuurs-)leden zal invoeren. Vervolgens is er een aantal activiteiten in Nederland gepland. Het is de bedoeling dat Abu Jahjah in oktober (24-26) een tour zal maken door Noord-Nederland. Groningen en Zwolle staan in elk geval op het programma. Deze keer zal de AEL zich niet, zoals in het verleden, op de hogeschole richten, maar op het "gewone volk". Daarna zal er in december een (landelijk) congres plaatsvinden.

2.3 Radicaliseringstendensen onder Marokkanen

In het kader van "religieuze radicalisering" verzamelt de AIVD onder meer informatie over deze processen in en om enkele moskeeën. Recent is in de media een beeld ontstaan dat de AIVD, in opdracht van de centrale stad of een stadsdeel, onderzoek zou doen naar bepaalde moskeeën te Amsterdam, waaronder de Arrahmane moskee in stadsdeel Oud-Zuid. Met betrekking tot deze zaak kan gesteld worden dat de lokale bestuurders geen opdracht aan de AIVD kunnen geven en dat hier ook geen sprake van is geweest. Wel heeft het betreffende stadsdeelraadbestuur per brief aan het Hoofd van de AIVD zijn bezorgdheid uitgesproken over de gang van zaken in genoemde moskee.

Van een specifiek onderzoek naar de Arrahmane moskee is dan ook geen sprake. Wel is de dienst een breder opgezet (deel)onderzoek naar radicaliseringstendensen in Amsterdam begonnen, waarbij uiteraard ook de ontwikkelingen in genoemde moskee worden 'meegenomen'. Het onderzoek wordt uitgevoerd in nauw overleg met en met medewerking van het centrale stadsbestuur van Amsterdam. Burgemeester Cohen is persoonlijk betrokken geweest bij de voorbesprekingen hierover. In een interview met het NOS Journaal meldde Cohen dat hij de AIVD om informatie had verzocht over radicalisering in en om moskeeën.

De aanleiding voor deze studie is drieledig. Het belangrijkste doel is het verkrijgen van inzicht in bovengenoemde processen, dat kan worden aangewend om de weerstand hiertegen, zowel in de Marokkaanse als Nederlandse gemeenschap, te vergroten. Een tweede reden om dit onderzoek te doen, is het verschijnen van radicaliseringsprocessen op nieuwe terreinen. Hiertoe behoort onder andere radicalisering op scholen en onder jongeren en moslima's. Ten slotte is ervoor gekozen om dit onderzoek in Amsterdam te verrichten naar aanleiding van een aantal gebeurtenissen, die recentelijk plaatsvonden en die er mogelijk op wijzen dat er zich in de Marokkaanse gemeenschap in Amsterdam radicaliserings-processen afspelen. De twee naar Tsjetsjenië afgereisde jongens en de Niqaab-affaire op een ROC-vestiging in Amsterdam zijn hiervan voorbeelden.

2.4 Demonstratie tegen politiegeweld

De dood van de Marokkaan Driss Arbib, die in augustus door een politieagent werd neergeschoten nadat deze werd bedreigd met een mes, droeg in de verslagperiode bij aan de verdere polarisatie tussen autochtonen en (met name Marokkaanse) allochtonen in Nederland. Het tragische incident leidde in en om het Mercatorplein te Amsterdam tot commotie onder met name de allochtone bevolking. Het vormde de aanleiding voor enkele migrantenorganisaties en de Internationale Socialisten om het Comité tegen zinloos politiegeweld en discriminatie op te richten. Op 16 september organiseerde dit comité een demonstratie tegen het "discriminerende optreden van politie tegen migranten". De demonstratie verliep over het algemeen rustig, mede dankzij de ordedienst van het comité van ongeveer tachtig vrijwilligers. Na de demonstratie vonden er echter wel enkele vernielingen plaats. Drie personen werden uiteindelijk gearresteerd. Inmiddels is de "relatieve" rust teruggekeerd rond het Mercatorplein. In de aanloop naar de demonstratie heeft de AIVD bijgedragen aan het maken van een risico-inschatting door de politie.

2.5 KADEK

2.5.1 *Beëindigen van eenzijdige wapenstilstand door KADEK*

Op 1 september heeft KADEK (het Congres voor Vrijheid en Democratie in Koerdistan, de voormalige PKK) de eenzijdige wapenstilstand tussen KADEK en de Turkse autoriteiten opgezegd. Deze actie volgde na het op die dag verstrijken van een door KADEK gesteld ultimatum waarin werd geëist dat de Turkse regering een dialoog met de organisatie moest aangaan en tegemoet moest komen aan een aantal specifieke Koerdische eisen. Om Turkije nogmaals te overtuigen van het belang van een dialoog heeft KADEK direct na het opzeggen van de wapenstilstand een periode van drie maanden aangekondigd waarin het eenzijdig een staakt-het-vuren zal eerbiedigen en in deze periode zou alsnog de gewenste dialoog tot stand moeten komen. Ter ondersteuning hiervan is tevens een nieuwe publiciteitscampagne gelanceerd die tot 1 december zal duren.

In Nederland zullen vooral Koerdische jongeren en vrouwen aan de diverse te houden manifestaties deelnemen, die met name gericht zullen zijn op het verkrijgen van media-aandacht. Vooralsnog beschikt de AIVD niet over aanwijzingen dat de Koerden in Nederland, en KADEK als belangrijke organisatie in hun midden, zullen overgaan tot gewelddadige acties. Het een en ander is echter zowel sterk afhankelijk van de ontwikkelingen in Turkije als van (tegen)reacties van de Turkse gemeenschap in Nederland. Met name extreem-nationalistische Turken, zogenaamde Grijze Wolven, zouden de gebeurtenissen kunnen aangrijpen om tegen de Koerden te ageren. Op 11 juli 2003 heeft de politie in Venlo ternauwernood botsingen tussen demonstrerende Koerden en Grijze Wolven kunnen voorkomen.

2.5.2

2.5.3 *AIVD-ambtsbericht met betrekking tot Nuriye Kesbir*

De beslissing van de Amsterdamse rechtbank van 10 september 2002 om Nuriye Kesbir, lid van de Presidentiële Raad van KADEK, niet aan Turkije uit te leveren is op 4 september door de Hoge Raad heroverwogen. Inmiddels heeft de Hoge Raad besloten dat Kesbir in vreemdelingenbewaring het verloop van haar procedure moet afwachten.

2.6 Ontwikkelingen binnen de Kaplangemeenschap

Op 27 augustus heeft het Verwaltungsgericht in Keulen bepaald dat Metin Kaplan, de leider van de Turkse radicaal-islamitische Kaplanbeweging, in Duitsland mag blijven maar dat hem asiel wordt geweigerd. De Duitse autoriteiten proberen door middel van een beroepsprocedure alsnog uitlevering van Kaplan aan Turkije te bewerkstelligen.

De Kaplanbeweging heeft geprobeerd een grootschalige bijeenkomst in Nederland te organiseren voor ongeveer duizend personen, waarbij de mogelijkheid bestaat dat Kaplan bij deze gelegenheid een toespraak zal houden.

Overigens is deze bijeenkomst niet doorgegaan.

2.7 Activiteiten van de Hizb al-Tahrir (HUT)

Op 24 augustus hebben circa zeventuizend personen in Birmingham een conferentie van de radicaal-islamitische organisatie HUT bijgewoond. Deze bijeenkomst trok ook de aandacht van de Nederlandse media en de AIVD is in dit kader door een aantal journalisten benaderd. Gewezen is op de passages in het jaarverslag 2002 over de HUT, waarin wordt gemeld dat de HUT zich in Nederland vooral richt op leden van de Turkse gemeenschap.

2.8 Tsjetsjenen in Nederland

In het kader van het lopende onderzoek naar de Tsjetsjeense gemeenschap in Nederland is de AIVD gestuit op enkele Tsjetsjenen in Nederland die actief zijn in een internationaal islamistisch netwerk dat (medische) hulp organiseert ten behoeve van gewonde Tsjetsjeense strijders. Deze zaak wordt nader onderzocht.

2.9 Afghaanse gemeenschap in Nederland

Binnen de Afghaanse gemeenschap in Nederland wordt momenteel een afwachtende houding aangenomen met betrekking tot de uitzettingsplannen van de Nederlandse overheid, die medio 2004 vorm moeten krijgen. Eerder leidden deze plannen tot onrust en enkele demonstraties. Daarnaast heeft een groep Afghanen rechtshulp gezocht om een mogelijke uitzetting van met name personen die een 1-F status hebben te voorkomen.

Het merendeel van de Afghanen lijkt ervan uit te gaan in Nederland te kunnen blijven. Deze hoop wordt gevoed door het feit dat in korte tijd een aantal Afghanen onverwacht een status

heeft verkregen. Vooralsnog leiden de uitzettingsplannen niet tot grote spanningen. Wanneer de datum van het voorgenomen uitzettingsbeleid naderbij komt, zullen waarschijnlijk weer demonstraties volgen.

2.10 Pakistaanse gemeenschap

3 Politiek (gewelddadig) activisme

3.1 Extreem rechts

3.1.1 Rudolf Hess-herdenking

Jaarlijks vinden er medio augustus wereldwijd bijeenkomsten plaats ter nagedachtenis van Hitlers plaatsvervanger, Rudolf Hess. Op zaterdag 16 augustus kwamen in Hess' geboorteplaats Wunsiedel zo'n 2500 neonazi's bijeen. De Nederlandse inbreng in Wunsiedel werd dit jaar verzorgd door de voorzitter van de Nederlandse Volks-Unie (NVU), Constant Kusters. Met enkele tientallen medestanders was hij afgereisd naar Beieren om daar de Europese kameraden toe te spreken. De bijeenkomst is zonder problemen verlopen.

Ook in Nederland werd dit jaar op verschillende plekken Hess herdacht. In Dreumel, Zierikzee en Arnhem bekladden neonazi's muren met leuzen. In Venlo werden stickers met hakenkruizen en de naam van Hess aangetroffen op de Joodse begraafplaats aldaar. Op 9 augustus jongstleden namen ongeveer dertig neonazi's deel aan een onaangekondigde herdenkingsmars in Boxmeer. De groep, die onder leiding stond van NVU-bestuurslid Eite Homan, trok gedurende twintig minuten door Boxmeer en deelde pamfletten uit aan de plaatselijke bevolking. De manifestatie voltrok zich zonder ongeregelheden.

3.1.2 Fusie Nieuwe Nationale Partij en Nieuw Rechts ophanden

De AIVD heeft kunnen constateren dat er de afgelopen maanden fusiebesprekingen hebben plaatsgehad tussen vertegenwoordigers van extreem rechtse partijen en enkele radicale fortuynistische groeperingen die voortkomen uit de LPF-Leefbaarstroming. Bij deze besprekingen zijn Rotterdamse raadsleden van Nieuw Rechts (NR), Leefbaar Rotterdam (LR) en de Nieuwe Nationale Partij (NNP) betrokken. Ook prominente leden van de Centrumdemocraten (CD) en het Nederlands Blok (NB) zouden aanwezig zijn geweest bij de besprekingen. Initiatiefnemer is het Rotterdamse Nieuw Rechts-raadslid Michiel Smit die goede banden onderhoudt met de NNP. Doel van de besprekingen is om alle rechtse elementen in Nederland te bundelen in één volkspartij, gemodelleerd naar het Vlaams Blok.

Gezien de betrokkenheid bij de besprekingen van verscheidene personen die in het verleden zijn veroordeeld geweest vanwege het doen van racistische en antisemitische uitingen, doet de AIVD de inschatting dat deze nog te vormen rechtse, politieke partij een xenofobische en ultranationalistische koers zal volgen.

3.2 Antiglobalisering

Nederlandse activisten zijn de afgelopen maanden slechts in geringe mate actief geweest. Relevante bijeenkomsten van hun gepercipieerde tegenstanders vonden in het (verre) buitenland plaats. De World Trade Organisation (WTO) vergaderde in het Mexicaanse Cancun. Het weglopen van de conferentie door met name Afrikaanse ontwikkelingslanden werd overigens door de antiglobalisten, ook de Nederlandse, gevierd als een overwinning. In de aanloop naar en tijdens de WTO-bijeenkomst werd hier te lande op een ludieke en vreedzame wijze gedemonstreerd, niet alleen bij de ministeries van Landbouw en Economische Zaken

maar ook op Schiphol, bij de terugkomst van de Nederlandse bewindslieden Brinkhorst en Van Gennip.

Een zeer kleine delegatie actievoerders, met name uit de antiglobalistische hoek, is eind juni afgereisd naar de EU-Top in het Griekse Thessaloniki. Men heeft zich daar overigens verre gehouden van de confrontaties tussen politie en relschoppers.

3.3 Dierenrechtenactivisme

De groot opgezette *animal rights gathering* in Amsterdam, die begin september plaatsvond, is voor de dierenrechtenactivisten uitgedraaid op een regelrechte afgang. Bij een uit de hand gelopen 'bevrijdingsactie' op een nertsenfarm in Putten werden in totaal ruim zestig arrestaties verricht, in hoofdzaak onder Finse en Italiaanse deelnemers. Ook werd duidelijk dat de actievoerders deze "repressie" in het geheel niet hadden verwacht. De buitenlandse actievoerders leefden namelijk in de veronderstelling dat de Nederlandse politie-aanpak zeer soft was.

3.4 Ordeverstoring door "Fortuynisten"

De komende weken wordt in het gehele land een zogenaamde krakersopera uitgevoerd. Het betreft het stuk *Doop!*, dat in feite gaat over het leven en de dood van Herman Brood. In de uitvoering is echter ook plaats ingeruimd voor het debat over de activiteiten van Volkert van der G , die in een lied wordt bezongen als held. Dit heeft onder de aanhang van Pim Fortuyn kwaad bloed gezet.

4 Ongewenste bemoeienis van vreemde mogendheden

4.1 Contra Inlichtingen 2003-2004

In september is de nota Contra Inlichtingen 2003-2004 vastgesteld. In dit document wordt aan de hand van een aantal actuele internationale ontwikkelingen en een algemene risicoanalyse het huidige dreigingsbeeld geschetst van heimelijk in Nederland opererende buitenlandse inlichtingendiensten en andere (semi-)overheidsorganisaties. Geconcludeerd wordt dat deze dreiging de afgelopen jaren meer complex en diffuus is geworden en vraagt om een meer gedifferentieerde benadering, waarbij de aandacht van de AIVD zich niet beperkt tot traditionele tegenstanders en aandachtsgebieden. Een verkorte versie van de nota zal aan het CVIN worden voorgelegd.

In samenwerking met de MIVD is een voorlichtingsbrochure over spionage door andere landen samengesteld ten behoeve van overheidsorganisaties, bedrijven en onderzoeksinstellingen.

4.2 Irak

4.2.1 Onderzoek naar Irak

Na de tweede Golfoorlog en de val van het regime van Saddam Hussein in april van dit jaar is de Iraakse inlichtingendienst Mukhabarat ontmanteld. Omdat deze dienst geen bedreiging meer vormt is het onderzoek ernaar stopgezet. In het verlengde hiervan is tevens het onderzoek naar activiteiten binnen de Iraakse ambassade gestopt.

Het onderzoek naar de Iraakse gemeenschap is echter de afgelopen tijd voortgezet, waarbij de aandacht uitgaat naar met name de shi'ieten en de Koerden. De shi'ieten blijken van de in Nederland woonachtige Irakezen het best georganiseerd te zijn. Religie speelt bij deze groep een prominentere rol dan bij andere groepen en vastgesteld is dat een aantal sleutelfiguren er radicaal-islamitische ideeën op na houdt. Tijdens de oorlog leidde de mogelijke Turkse bemoeienis in Koerdisch Noord-Irak korte tijd tot een verhoogde dreiging (ook in Nederland).

4.3 Volksrepubliek China

4.3.1 Affaire

4.3.2 Ex-EVD-directeur

4.4 Rusland

5 Bedreiging internationale rechtsorde

5.1 Non-proliferatie van massavernietigingswapens

5.1.1 Irak: nasleep van oorlog

In de binnenkort uit te komen tussentijdse rapportage van de Iraq Survey Group (ook wel 'rapport Kay' genoemd) staan naar verwachting geen opzienbarende conclusies over de zoektocht naar eventuele Iraakse massavernietigingswapens. De ISG bestaat uit ongeveer 1400 Amerikaanse en Engelse experts en kreeg eind juni de opdracht op zoek te gaan naar sporen van Iraakse massavernietigingswapens. De rapportage wordt aangeboden aan het Amerikaanse Congres.

Met betrekking tot informatie over de aanwezigheid van massavernietigingswapens in Irak, zoals meest recentelijk in de beleidsbespreking op 2 september tussen de minister van BZK en de leiding van de AIVD aan de orde gekomen, is een aantal notities aangeboden. Hierin is ingegaan op Kamervragen van het lid Koenders, gevolgd door die van de Vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken, betreffende de besluitvorming over het Nederlandse standpunt inzake Irak, de rol die informatie van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten hierbij speelde en laatstelijk over de *'for your eyes-only'*-informatie (rapport-Blair) in het bezit van de minister-president.

5.1.2 Iran: dispuut met IAEA over nucleaire locaties

In een resolutie van het International Atomic Energy Agency (IAEA) van 12 september wordt Iran opgeroepen om vóór 31 oktober te voldoen aan alle nog niet nagekomen verplichtingen die uit de waarborgovereenkomst met het IAEA voortvloeien. Zo is Iran verplicht een overzicht te geven van alle voor het uraniumverrijkingsprogramma geïmporteerde materialen en componenten. Ook moet onbeperkte toegang tot alle locaties worden verleend en is Iran opgeroepen alle uraniumverrijking op te schorten. In een reactie zegt de Iraanse minister van Buitenlandse Zaken Kharazi dat Iran niet van plan is te stoppen met uraniumverrijkingsactiviteiten.

5.1.3 Proliferation Security Initiative

Nederland neemt sinds enkele maanden deel aan de besprekingen over het Proliferation Security Initiative (PSI). Dit is een initiatief van de Verenigde Staten en tien andere landen om schepen, waarvan het vermoeden bestaat dat er NBC-wapens en hun overbrengingsmiddelen mee vervoerd worden, op volle zee tot stoppen te dwingen en te doorzoeken (interdictie). Ook land- en luchtinterdictie maken deel uit van de besprekingen, maar krijgen vooralsnog weinig aandacht.

5.1.4 Missile Technology Control Regime: jaarlijkse bijdrage AIVD

De AIVD heeft eind september op uitnodiging van het Ministerie van Buitenlandse Zaken deelgenomen aan het inlichtingenoverleg van het Missile Technology Control Regime (MTCR), het multilaterale exportcontroleregime op het gebied van overbrengingsmiddelen (waaronder ballistische raketten).

Het overleg stond in het teken van Noord-Korea en Iran, omdat beide landen zowel over een ambitieus nucleair als raketprogramma beschikken.

5.1.5 Project Veiligheidskaart

De AIVD heeft in september een bespreking op het Ministerie van OCW bijgewoond over het project 'Veiligheidskaart voor instellingen voor hoger onderwijs'.

5.1.6 Internationale Exportcontrole Conferentie: bijdrage AIVD

Deel uitmakend van een delegatie met Economische Zaken en Buitenlandse Zaken, heeft de AIVD deelgenomen aan de jaarlijkse Exportcontrole Conferentie. De conferentie stond in het teken van de raakvlakken van exportcontroleregimes met terrorismebestrijding.

5.1.7 Forum-overleg proliferatie

Onder Frans voorzitterschap heeft voor het eerst multilateraal overleg tussen Europese inlichtingendiensten, waaronder de AIVD, plaatsgevonden over proliferatie.

5.2 Internationale organisaties in Nederland**5.2.1 Joegoslavië Tribunaal (ICTY)**

6 Andere gewichtige belangen van de staat

6.1 Migratie

6.1.1 *Naslag voor IND: eerste schreden naar een Nationale Veiligheidstoets*

De AIVD heeft de IND op grond van het convenant tussen beide diensten advies uitgebracht over een zestal aanvragen voor een Machtiging tot Voorlopig Verblijf. De aanvragen zijn ingediend door imams die naar Nederland willen komen om in dienst te treden van een moskee en de vraag is of in het belang van de nationale veiligheid van de zijde van de AIVD bezwaren bestaan tegen de komst van betrokkenen naar Nederland. De AIVD heeft laten weten geen bezwaren te hebben.

Ten aanzien van de 2600 personen die in het kader van het door het ministerie van V&I aangekondigde 'Generaal Pardon' in aanmerking komen voor een verblijfstatus, wordt onderzocht of bij de AIVD informatie aanwezig is dat deze personen een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid. Dit onderzoek wordt ten dele geautomatiseerd uitgevoerd.

7 Beveiligingsbevordering

7.1 Bijzondere informatiebeveiliging

7.1.1

7.2 Bevordering van de integriteit van het openbaar bestuur

7.2.1 Meldpunt Integriteitaantastingen (MEPIA)

Bij het Meldpunt zijn in het derde kwartaal van 2003 11 meldingen binnengekomen omtrent vermoedens van integriteitaantastingen van ambtenaren/bestuurders. Daarmee komt het totaal voor dit jaar tot dusver op 44 meldingen. Van de meldingen onderzoekt de AIVD eerst of het ook daadwerkelijk meldingen zijn die door het Meldpunt moeten worden opgepakt. Indien dat het geval is wordt een vooronderzoek gestart. Dit jaar is tot dusver in zes gevallen een vooronderzoek gestart. Van 33 meldingen is om uiteenlopende redenen geconcludeerd dat deze geen zaak zijn voor het Meldpunt. Van de overige vijf meldingen wordt dat nog gezien.

7.2.2 Vertrouwensfuncties en integriteit

In voorbereiding is de conceptnotitie '*Vertrouwensfuncties & integriteit in het openbaar bestuur*', die in samenhang met de evaluatie van de Wvo moet worden gezien. In deze notitie wordt een beleidslijn voorgesteld waarbij het onder voorwaarden mogelijk is om te komen tot aanwijzing van vertrouwensfuncties ter bescherming van de democratische rechtsorde tegen integriteitsaantastingen. Hierin wordt mede ingegaan op de positie van benoemde bestuurders.

Dit punt raakt de taak van DGKB, dat daarom onlangs is geïnformeerd over de door de AIVD voorgestelde lijn. Een eventuele reactie van DGKB wordt meegenomen in de notitie.

7.3 Beveiligingsbevordering van personen en objecten

7.3.1 Voorbereiding uitvoering stelsel Bewaken en Beveiligen

In de verslagperiode is de AIVD een project gestart dat voorziet in alle noodzakelijke acties om te komen tot implementatie van het nieuwe stelsel Bewaken en Beveiligen binnen de dienst. Een belangrijke afhankelijkheid is gelegen in de vaststelling van de kwaliteitseisen die aan de AIVD-producten worden gesteld. De NCBB is in overleg met de AIVD en met andere betrokken organisaties, in het bijzonder met het KLPD (Nationaal Informatie Knooppunt, NIK) en de MIVD, om die eisen zo spoedig mogelijk vast te stellen. Uitgangspunt is dat die eisen eind oktober bekend zijn. Daarbij wordt de lijn gehanteerd dat in de tijd op basis van ervaringen bijstellingen kunnen plaatsvinden. Vanaf het moment dat de eisen duidelijk zijn, kent het AIVD-project een doorlooptijd van 6 maanden. Dan kan de AIVD effectief conform het nieuwe stelsel gaan werken (medio april/mei 2004), naar de mate waarin de toegekende uitbreidingsplaatsen dan daadwerkelijk bezet zullen zijn.

7.3.2 Aanpak in overgangperiode

In de afgelopen drie maanden heeft het projectteam, dat is ingericht ter overbrugging van de tijd tot de nieuwe risicobenadering van de AIVD wordt ingevoerd, een lichte stijging van het aantal bedreigingen aan het adres van verschillende ministers en politici kunnen vaststellen. De bedreigingen manifesteerden zich vooral in de vorm van dreigmails en -brieven en bleken grotendeels uitingen van boosheid en frustratie, gericht op het nieuwe kabinetsbeleid waarin forse bezuinigingen op tal van beleidsterreinen centraal staan.

Hetzelfde team zal zich de komende tijd ook gaan bezighouden met de veiligheidsgerelateerde aspecten rond het Europees voorzitterschap dat Nederland volgend jaar op zich neemt. Op dit moment wordt daartoe een projectplan ontwikkeld. Op 1 januari 2004 moet het team ook op dit terrein operationeel zijn.

7.4 Beveiligingsbevordering vitale sectoren

Het project Bescherming Vitale Infrastructuur (BVI) is een interdepartementaal en publiek-privaat project. Het ministerie van BZK treedt op als coördinerend departement. Daartoe is een projectteam opgezet bij BZK/NCC. De AIVD is bij het project betrokken vanuit zijn wettelijke beveiligingsbevorderende taak aangaande de vitale infrastructuur. Het project nadert de fase waarin kwetsbaarheidsanalyses zullen worden uitgevoerd. Daarbij zal de bijdrage van de AIVD voornamelijk gelegen zijn in het ondersteunen van de kwetsbaarheidsanalyses en het geven van advies over mogelijke beschermingsmaatregelen. De AIVD is voor uitvoering van zijn ondersteunende rol in het project afhankelijk van de voortgang bij de departementen. De complexiteit en veelomvattendheid van het project BVI hebben geleid tot een aanpassing van de doelstelling. In april 2004 zal aan de Tweede Kamer een samenhangend - in plaats van een allesomvattend - pakket van beschermingsmaatregelen worden aangeboden. Na deze datum zal de bescherming van de vitale infrastructuur structureel worden belegd bij de departementen. Het aanpassen van de doelstelling heeft voor de AIVD tot gevolg dat de ondersteuning bij de kwetsbaarheidsanalyses deels (later) in 2004 zal worden gegeven. Oorspronkelijk stond dat gepland voor 2003. Daarnaast zal de structurele belegging van de bescherming van de vitale

infrastructuur na afronding van het project van invloed kunnen zijn op de activiteiten die de AIVD in het kader van vitaal onderneemt.

7.5 Andere beveiligingsbevorderende activiteiten

7.5.1 Opvolging advies AIVD inzake het project Register Risicovolle Gevaarlijke Stoffen (RRGS)

Het project Register Risicovolle Gevaarlijke Stoffen heeft tot doel te voorzien in een (digitaal) openbaar register dat gegevens bevat over de opslag van risicovolle gevaarlijke stoffen (zoals ammoniak of LPG). Het ligt in het voornemen om de gegevens die in het register worden opgenomen beschikbaar te stellen op internet. Bij het project zijn de Ministeries van VROM, V&W en BZK (DG/OOV) betrokken; VROM is trekker van het project.

De AIVD heeft eerder geconstateerd dat het project onvoldoende aandacht heeft gehad voor beveiligingsrisico's die aan een internetsite kunnen kleven. De AIVD heeft geadviseerd om daar bij de realisatie alsnog rekening mee te houden.

De betrokken ministeries hebben het advies van de AIVD ter harte genomen en voeren nu overleg over vorm en inhoud van de te realiseren internetsite. Gezocht wordt naar een goede balans tussen maximale informatieverstrekking en securityrisico's. Een en ander spitst zich toe op de vraag of zogenaamde effectafstanden ('hoe groot is het effect als het fout gaat') moeten worden weergegeven en zo ja op welke wijze. Er liggen thans twee varianten voor:

- het weergeven van effectafstanden op een afgeschermd internetsite voor de hulpdiensten (en bevoegd gezag),
- het weergeven van de effectafstanden op de publiekssite, zij het in een grafisch 'terughoudende' vorm.

Vanuit security-perspectief heeft de eerste variant de voorkeur.

7.6 Vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken

7.6.1 Vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken Dienst Koninklijk Huis

De minister van BZK is in een notitie van 25 september¹ geïnformeerd over de stand van zaken omtrent de aanwijzing van vertrouwensfuncties bij de Dienst Koninklijk Huis en de uitvoering van de veiligheidsonderzoeken door de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging.

7.6.2 Evaluatie van de Wet veiligheidsonderzoeken

De conceptrapportage van de evaluatie van de Wet veiligheidsonderzoeken is afgerond en voor commentaar aangeboden aan vertegenwoordigers van BZK/CZW en van de MIVD en aan de beveiligingsambtenaar van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Met hen wordt de inhoud van de evaluatie en de verdere procedure voor aanbidding aan de Tweede Kamer besproken, waarna de evaluatie aan de minister zal worden aangeboden. Het streven is dat voor het eind van dit jaar de Tweede Kamer geïnformeerd kan worden over de evaluatie.

¹ Kenmerk 20559541/01

7.6.3 Uitvoering veiligheidsonderzoeken

Het aanbod van met name onderzoeken inzake burgerluchtvaart is gestabiliseerd. In totaal werden er in de verslagperiode ongeveer evenveel onderzoeken afgesloten als er werden aangeboden. Daardoor is de werkvoorraad ook ongeveer hetzelfde gebleven.

Gedurende de verslagperiode zijn de gemiddelde doorlooptijden van de A-onderzoeken opgelopen. Die van de AP-onderzoeken zijn echter gestabiliseerd. Intern zijn enkele maatregelen genomen om de doorlooptijden te verminderen. In overleg met DGOOV zijn ook met het politieveld mogelijkheden verkend om door extra inzet vanuit die sector tot bekorting te komen.

8 Inlichtingen buitenland

8.1 Midden Oosten en Noord-Afrika

De ad hoc aanwijzing Irak heeft vrijwel alle voor het Midden Oosten, Noord-Afrika en Afrika Sub-Sahara beschikbare capaciteit opgeëist.

Veel tijd wordt gestoken in het tweewekelijks overleg met Buitenlandse Zaken en de MIVD dat resulteert in de gezamenlijke Sitrep-rapportage. Daarnaast zijn verschillende Korte Inlichtingen Rapportages (KIR) verschenen over de ontwikkelingen in Irak en zijn buurlanden.

8.1.1 *Terrorisme in Irak*

De veiligheidssituatie in Irak is zorgelijk en wordt slechter, afgemeten aan de stijgende frequentie, diversiteit en omvang van aanslagen. Bij aanslagen in de afgelopen maanden zijn vooral onder Amerikaanse en Britse militairen van de Coalitietroepen en onder Irakese medewerkers veel doden en gewonden gevallen. Herhaaldelijk werden economische doelen door sabotage getroffen.

Er bestaat grote onduidelijkheid over de identiteit en de motieven van de geweldplegers. Het zicht wordt verder vertroebeld doordat de 'gewone' criminaliteit in Irak sterk is gestegen omdat het politieapparaat gebrekkig functioneert.

De aanhangers van Saddam Hoessein koesteren een diepe wrok tegen de Coalitie. Zij spelen in op de ontevredenheid onder de bevolking omdat de wederopbouw met veel problemen gepaard gaat en veel Irakezen nog steeds verstoken zijn van basisvoorzieningen.

Irakese soennitische islamisten hebben onder het van origine seculier en 'socialistisch' georiënteerde bewind van Saddam Hoessein geen enkele ruimte gekregen om hun opvattingen uit te dragen. Nu kunnen ze openlijk optreden en ook inspelen op de ontevredenheid van de gewone Irakese burger. De soennitische islamisten zouden ook mensen voor zich winnen met door Saoedi-Arabië bekostigde financiële steun, en wel niet alleen voor hun religieuze opvattingen maar mogelijk ook voor de Heilige Oorlog.

De mogelijkheid bestaat van monsterverbonden tussen soennitische islamisten en baathisten, of ook tussen soennitische islamisten en *sjiïeten*. De fundamentele geschillen tussen de laatste twee groepen zouden voorlopig geneutraliseerd kunnen worden door de samenbindende factor van afkeer van de Coalitie.

Ook zouden *islamistische strijders uit het buitenland* naar Irak trekken om daar mee te helpen vechten tegen de Coalitie. Tot op heden zijn hiervoor overigens geen harde bewijzen gevonden. Verder is *Ansar al Islam* genoemd, een Koerdische islamistische terreurorganisatie die lange tijd in Noord Irak actief was maar nu net over de grens vanuit Iran opereert.

Er wordt, tenslotte, gespeculeerd over een toenemende presentie van *Al Qa'ida* in Irak. Al Qa'ida verwerpt een niet-islamitisch militair en civiel bestuur in een land dat in de geschiedenis van de islam zo'n centrale rol heeft gespeeld op ideële gronden. Verder speelt de nabijheid van Saoedi-Arabië en Jemen, waar betrekkelijk veel Al Qa'ida aanhangers vandaan stammen, en ook de tactiek van Al Qa'ida om zich te mengen in reeds lopende (burger)oorlogen waar moslims tegen niet-moslims strijden. Voorts biedt de situatie in Irak de gelegenheid om, net als indertijd in Afghanistan, in de praktijk strijdervaring op te doen en mogelijk zelfs een nieuwe

generatie leidinggevend en te creëren. Het is prematuur nauwe organisatorische verbanden tussen de Iraakse islamistische soennieten en Al Qa'ida te veronderstellen.

Op korte termijn moet gerekend worden met aanhoudende aanslagen, waaronder incidenten met hoge aantallen slachtoffers. Leden van het Amerikaanse militaire of civiele bestuur, hun woningen, kantoren of vervoermiddelen komen als eerste als doelwit in aanmerking. Maar ook bondgenoten, in het bijzonder de Britten, lopen potentieel gevaar. De Nederlandse militairen lopen wellicht relatief wat minder risico omdat Nederland de oorlog tegen het bewind van Saddam Hoessein alleen politiek gesteund heeft. Bovendien zijn zij gestationeerd in een gebied dat tot nu toe vrij rustig is gebleven. Niettemin is er, gezien het verslechterende veiligheidsklimaat, ook voor hen reden om voorbereid te zijn op aanslagen.

8.2 Zuid- en Zuidoost Azië

In de afgelopen periode heeft het islamistisch terrorisme in Indonesië nadrukkelijk de aandacht gekregen. De verwoestende bomaanslag in het Marriott Hotel te Jakarta op 5 augustus, waarbij ook een Nederlands dodelijk slachtoffer te betreuren viel, heeft geresulteerd in een intensivering van het onderzoek naar de terroristische organisatie Jema'ah Islamiyah.

8.3 Suriname

Dino Bouterse, de zoon van de voormalige legerleider, is wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken van de wapendiefstal uit een depot van de Centrale Inlichtingen- en Veiligheidsdienst van Suriname. In afwachting van de behandeling – eind oktober – van de enige nog resterende strafzaak tegen hem, die wegens illegaal wapenbezit, besloot de krijgsraad hem eind augustus, na een voorarrest van ruim twee maanden, naar huis te sturen.

Een belangrijke getuige heeft tijdens het proces zijn eerdere belastende verklaring ingetrokken. Dit kan worden gezien als een bewijs van de nog steeds machtige positie die Desi Bouterse in Suriname inneemt. Die constatering is van belang in het licht van de verkiezingen in 2005 waarbij Bouterse sr. presidentskandidaat is.

8.4 Oost-Europa

Aandacht is besteed aan de ontwikkelingen in Tsjetsjenië, Moldava (Trans-Dnjestrië) en de Zuidelijke Kaukasus.

Met Buitenlandse Zaken en de MIVD is in het kader van het Nederlandse OVSE-voorzitterschap trilateraal gesproken over de situatie in Moldava/Trans-Dnjestrië, Tsjetsjenië en de Zuidelijke Kaukasus.

8.5 Westelijke Balkan

Aandacht is met name besteed aan de ontwikkelingen binnen de Unie Servië en Montenegro en tevens aan de Albanese dynamiek in de Westelijke Balkan.

9 Samenwerking

9.1 Nationaal

9.1.1 Samenwerking AIVD-IAM op het terrein van migratie

De AIVD en het Informatie- en Analysecentrum Mensensmokkel (IAM) zijn in gesprek om de samenwerking te intensiveren. Het IAM is ondergebracht bij het KLPD en ondersteunt opsporingsinstanties bij de bestrijding van mensensmokkel. Sinds de aanslagen van 11 september 2001 doet het centrum ook onderzoek naar mogelijke betrokkenheid van criminele netwerken bij grensoverschrijdende verplaatsingen van terroristen. De samenwerking met het IAM heeft als doel kennis en expertise op dit terrein te delen.

9.1.2 Onderzoek "Visumverlening in Schengenverband", Algemene Rekenkamer

Eind juli heeft de Algemene Rekenkamer haar conceptrapport "Visumverlening in Schengenverband" ter becommentariëring voorgelegd aan Buitenlandse Zaken en Justitie en ter kennisgeving aan BZK en Defensie.

Mede omdat het commentaar van de AIVD op eerdere versies van het conceptrapport goeddeels door de Algemene Rekenkamer is overgenomen, heeft BZK geen behoefte gehad inhoudelijk op het conceptrapport te reageren. De Algemene Rekenkamer zendt haar eindrapport op 23 oktober 2003 aan de Tweede Kamer.

9.1.3 ACVZ-advies 'Vreemdelingenbeleid en terrorismebestrijding'

Op 14 mei 2003 publiceerde de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) haar advies "Vreemdelingenbeleid en terrorismebestrijding". De AIVD is intensief betrokken bij het door Justitie gecoördineerde interdepartementaal overleg over de kabinetsreactie hierop. In conceptuele vorm is de reactie recentelijk besproken in het Gemeenschappelijk Comité Terrorismebestrijding (GCT) en zal deze na te zijn vastgesteld door Ministerraad waarschijnlijk medio oktober aan de Tweede Kamer worden voorgelegd.

9.1.4 Gezamenlijk Comité Terrorismebestrijding

Nog voor het vakantiereces ontving de Kamer de nota "Terrorisme en de bescherming van de samenleving". Deze nota, die in oorsprong vooral een focus had op extremisme en op de relatie tussen extremisme en terrorisme, was reeds lange tijd interdepartementaal in voorbereiding. De cruciale gezichtsbepalende slag op de nota is echter pas gerealiseerd in de laatste weken voordat hij naar de Kamer werd gestuurd. Dankbaar werd gebruik gemaakt van een in ander interdepartementaal overleg onder leiding van de AIVD opgestelde en afgestemde nota met daarin opgenomen een actuele dreigingsanalyse en een eerste inventarisatie van maatregelen. De dreigingsanalyse werd zo goed als integraal overgenomen, de maatregelen werden daarmee zoveel mogelijk in lijn gebracht.

In de nota wordt ook de oprichting van een Gezamenlijk Comité Terrorismebestrijding (GCT) gemeld, een hoogambtelijk comité met de status van voorportaal, dat de ambities en maatregelen in de aan de Kamer gezonden nota zal moeten gaan uitwerken in concrete actie. Nederland loopt daarmee weer in de pas met veel ander Europese landen waar een dergelijk gremium al bestaat, in sommige landen als Frankrijk al daterend van ver voor 11 september 2001. Beoogd is dat het GCT een pragmatisch overleg is, waar interdepartementaal aan een brede benadering van terrorismebestrijding zal worden gewerkt. Dreiging en risico's als gevolg van het huidig terrorisme zullen steeds tegemoet moeten worden getreden met adequate maatregelen, en dat vermoedelijk nog vele jaren. In de tweede plaats, zo is althans het beeld bij Justitie, zal de minister van Justitie met hulp van het GCT zijn "systeem-verantwoordelijkheid" voor directe terrorismebestrijding moeten kunnen waarmaken. HAIVD is lid van het GCT; ook in het voorbereidend gremium het Coördinerend Overleg Terrorismebestrijding (COTB) is de AIVD als lid betrokken en voert er zelfs het secretariaat van. Het secretariaat van het GCT berust bij Justitie.

Het GCT moet een brugfunctie gaan vervullen tussen CVIN en ICV, en kan zowel aan RIV als RvdVR rapporteren. Het GCT moet tevens kunnen schakelen tussen (regerings-)beleid en uitvoering.

De eerste (oprichtings-)vergaderingen van GCT en COTB hebben plaatsgevonden op 17 september respectievelijk 10 oktober.

9.1.5 Nationale Sigint Organisatie (NSO)

Eind juli werd door de minister van BZK een blauwe brief gestuurd aan de minister van Defensie Centraal stond daarin het gebrek aan voortgang rond de NSO, de gezamenlijke SIGINT interceptiefaciliteit in Nederland. Het antwoord leidde uiteindelijk tot overleg tussen beide ministers op 9 september.

In dit overleg werd een aantal blokkades rond een convenant voor gezamenlijke aansturing van de NSO weggenomen. Dit maakte het mogelijk dat op 26 september het convenant door dMIVD en PHAIVD kon worden ondertekend en er sinds die dag sprake is van een gezamenlijke aangestuurde NSO i.o.. Tevens werd in genoemd ministersoverleg afgesproken dat er voor het einde van dit jaar zicht dient te zijn op een locatie waar de NSO haar capaciteit kan uitbreiden. Hieraan wordt momenteel door MIVD en AIVD gezamenlijk naar tevredenheid gewerkt, waarbij voortgang wordt geboekt.

Tenslotte werd afgesproken dat de voor 2003 gereserveerde gelden naar het volgende jaar kunnen worden doorgeschoven. Momenteel ligt een brief ter goedkeuring voor, te tekenen door de minister van Defensie mede namens de minister van BZK, waarin de Kamer wordt

geïnfomeerd omtrent de voortgang inzake het convenant, de locatieproblematiek en het doorschuiven van gelden naar volgend jaar.

9.2 Koninkrijk

9.2.1 Tripartite overleg veiligheidsdiensten Koninkrijk

9.3 Europese Unie

9.3.1 Werkgroep terrorisme (WGT)

In de onderhavige periode kwam de werkgroep terrorisme (JBZ pijler) driemaal bijeen (7 juli, 1 september en 3 oktober). Het Italiaans voorzitterschap van de WGT heeft de invoering van een operationeel handboek voor multinationale ad hoc teams als prioriteit gekozen. De mogelijkheid om dergelijke teams in te stellen dateert al vanaf medio 2002, maar in praktijk blijkt dat van dit instrument weinig tot geen gebruik wordt gemaakt. Hierin wil men verandering brengen door (1) nationale contactpunten aan te wijzen en (2) in een handboek vast te leggen welke bevoegdheden elke lidstaat in kan zetten in het kader van deze teams. De multinationale ad hoc teams, waaraan ook Europol op verzoek kan deelnemen, dienen er namelijk toe om gegevens in te winnen en uit te wisselen in de zogeheten "prejudiciële fase". Een groot aantal lidstaten, waaronder Nederland, heeft deze fase niet als zodanig opgenomen in zijn contra-terrorisme instrumentarium. In Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de pro-actieve- of inlichtingenfase waarin de AIVD het voortouw heeft, en anderzijds de opsporingsfase waarin het gezag van het OM over de politie centraal staat.

In de voorbije drie vergaderingen is dan ook veel tijd besteed aan het vinden van de juiste formuleringen voor de aanbeveling om het operationeel handboek op te stellen.

In de voorbije vergaderingen van de WGT is een begin gemaakt met de uitbreiding van het netwerk van het Bureau de Liaison (BdL: dit is het geëncrypte e-mailnetwerk ten behoeve van de WGT). Nederland/AIVD beheert dit netwerk. Om de aansluiting van de tien in 2004 toetredende lidstaten tijdig te realiseren zijn de nieuwe lidstaten gevraagd om nationale contactpunten aan te wijzen. Voor de volgende vergadering (20 november a.s.) zal de AIVD een planning maken van de aansluiting van de nieuwe landen.

Zowel naar aanleiding van de discussie over de aansluiting van nieuwe lidstaten alsmede naar aanleiding van de aanbeveling voor de multinationale ad hoc teams wordt thans in de WGT ook gesproken over de aansluiting van Europol op het BdL. Europol neemt deel aan de vergaderingen van de WGT en verricht ook een aantal ondersteunende taken voor de werkgroep, maar is niet aangesloten op het netwerk van de werkgroep. In het verleden hebben enkele lidstaten zich hiertegen verzet omdat het in strijd zou zijn met de afspraak dat de communicatie tussen Europol en de lidstaten via de nationale eenheden verloopt (in Nederland is dit het KLPD). Tijdens de laatste vergadering is hierin verandering gekomen en heeft de werkgroep zich nadrukkelijk positief uitgelaten over de toegang van Europol tot BdL. De uiteindelijke beslissing om Europol aan te sluiten zal vermoedelijk door de Europol managementboard genomen dienen te worden.

9.3.2 Counter-terrorist Group (CTG)

Op 10 september 2003 vond in Rome de vergadering van de hoofden contra-terrorisme van de Europese veiligheidsdiensten plaats. Bij deze vergadering waren voor de eerste keer vertegenwoordigers van de veiligheidsdiensten van de toetredende landen aanwezig (als waarnemer). Deze groep bestaat nu ongeveer 2 jaar, nadat ze kort na 11 september 2001 is opgericht. In de afgelopen 2 jaar heeft een inhoudelijke, analytisch en operationele verdieping binnen de groep plaatsgevonden, die zich overigens exclusief richt op de bestrijding van islamistisch terrorisme. Deze verdieping bestaat er nu ook uit dat, naast de driemaandelijke plenaire vergaderingen, tevens seminars en workshops georganiseerd worden. Kort voor en na de laatste vergadering van de CTG vonden een workshop over het terroristisch gebruik van wapens plaats en een bijeenkomst waarbij de inlichtingen van de Europese veiligheidsdiensten over de terroristische organisatie bijeen werden gebracht en geanalyseerd. Gepland zijn een bijeenkomst over "Contrastrategieën rekrutering" en één over financiering van terrorisme.

9.3.3 CTG in relatie tot de CdB

Tijdens een recente bijeenkomst van de diensthoofden van de Club de Berne is afgesproken dat voorlopig de sturing van de CTG en de CdB separaat zal geschieden. Dit geeft in beide fora ruimte voor verdere ontwikkeling. Reden daarvoor is de in gang gezette uitbreiding van de CTG met de 10 nieuwe EU-landen. Het gaat hier om een compromis, waarvoor de AIVD zich flink heeft ingespannen.

Vervolgstappen na deze strategische keuze zijn het invullen van praktische zaken, die de CTG aangaan, zoals het vorm geven van enige vorm van secretariaat. In de Club de Berne is nu de ruimte voor een fundamentele discussie over toetreding van diensten van nieuwe EU-landen.

Dit alles zal vermoedelijk wel betekenen dat de AIVD tijdens het Nederlands EU-voorzitterschap volgend jaar, naast de reguliere CTG-bijeenkomst(en), ook de eerste bijeenkomst van diensthoofden van in de CTG vertegenwoordigde veiligheidsdiensten van de 25 EU-lidstaten moet organiseren.

9.3.4 Voorbereiding Nederlands EU-voorzitterschap 2004

De AIVD pakt het Nederlandse EU-voorzitterschap 2004 projectmatig aan. Het projectplan, met deelprojecten op de diverse gremia waar de AIVD een rol heeft, is gereed.

Het centrale thema voor de AIVD tijdens het EU-voorzitterschap is terrorismebestrijding. In dat licht zal onder meer verder gewerkt worden aan het onderwerp samenwerking inlichtingen- en veiligheidsdiensten met politie en justitie. De "voorfase" van terrorisme, radicalisering en

rekrutering van moslimjongeren, zal daarbij speciale aandacht krijgen. Daartoe wordt onder meer een seminar georganiseerd.

Het verder stroomlijnen van de op verschillende plaatsen gemaakte dreigingsanalyses, het beoordelen van deze analyses op effectiviteit, is een tweede onderwerp.

Daarnaast zal de aansluiting van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten op de EU aandacht krijgen (zie ook hiervoor onder "CTG in relatie tot de CdB"), niet alleen in het licht van de ontwikkelingen in de JBZ-pijler maar ook van die in de tweede pijler van de EU (buitenlands beleid). Hier ontwikkelt zich het Situation Center, waarin ook de AIVD is vertegenwoordigd, tot een EU-inlichtingenentiteit.

In de resterende maanden van 2003 zal is er diverse malen overleg zijn met Ierland, de EU-voorzitter in de eerste helft van 2004 en met het Raadssecretariaat. De basis voor dit overleg vormt het EU-jaarplan 2004, dat begin oktober, gecoördineerd door het Raadssecretariaat, in een eerste concept gereed kwam. Dit jaarplan is een geconcretiseerde afgeleide van de inmiddels voor de eerste maal afgeronde EU-driejaren planning 2004-2006, waartoe tijdens de EU-top in Sevilla is besloten.

9.3.5 Nieuwe leden EU in MEC

Aan de veiligheidsdiensten van Estland, Letland, Lithouwen, Malta en Cyprus is in verband met de komende toetreding tot de EU de uitnodiging overgebracht lid te worden van de Midden Europa Conferentie (MEC). De diensten hebben deze uitnodiging aanvaard.

9.4 Internationaal

9.4.1 Liaisons

De liaison in Washington was betrokken bij een bezoek van de Vice-premier Zalm aan de CIA in Langley voor een briefing over de terroristische dreiging in Europa en de financiële activiteiten van Al Qaida. Dankwoorden richting Nederland werden uitgesproken over de activiteiten van de AIVD op het anti-terreurgebied.

9.4.2 Overige contacten

Een groep van 20 Argentijnse politieambtenaren heeft in gezelschap van de ambassadeur van Argentinië een studiebezoek aan de AIVD gebracht. De totaal verschillende situaties in Argentinië en Nederland zorgden voor veel vragen en levendige discussie.

Minister-president Balkenende en minister van Buitenlandse Zaken De Hoop Scheffer hebben tijdens hun bezoek aan de VS gesproken met FBI-directeur Mueller, plv. hoofd CIA John McLaughlin en director of Homeland Security Minister Tom Ridge. De samenwerking tussen de diensten van beide landen werd door de Amerikaanse hoogwaardigheidsbekleders uitbundig geprezen.

De Jordaanse koning heeft bij het aanbieden van de geloofsbrieven door de nieuwe Nederlandse ambassadeur in Jordanië, de heer , de wens uitgesproken te komen tot nadere samenwerking op inlichtingengebied ten aanzien van Irak. Mogelijkheden zullen nader besproken worden met de Jordaanse collega-dienst.

10. Verantwoording en publiciteit

10.1 Publiek debat over terrorisme

In het publieke debat over terrorismebestrijding wordt de effectiviteit van de Nederlandse aanpak van het terrorisme nogal eens ter discussie gesteld. In de binnen- en buitenlandse pers wordt gesuggereerd dat het tolerante klimaat in Nederland de noodzakelijk geachte harde aanpak van het terrorisme in de weg staat. In de zomermaanden verschijnen artikelen in onder andere Elsevier en HP/De Tijd waarin het anti-terrorismebeleid aan een kritische beschouwing wordt onderworpen. In het Elsevier-artikel wordt ook stilgestaan bij de rol van de AIVD. De minister neemt in het openbaar (o.a. in het Volkskrant-interview op 20 september) uitdrukkelijk afstand van deze kritiek en stelt dat de strijd tegen het terrorisme wel degelijk met kracht wordt gevoerd. In augustus stuurt de minister van Justitie het wetsvoorstel Terroristische misdrijven naar de Kamer. In dit voorstel wordt onder meer het werven voor de jihad, waarvoor de AIVD al enkele malen in publicaties de aandacht had gevraagd, strafbaar gesteld. In het overleg met de Tweede Kamer over terrorisme op 1 oktober ondervindt de regering op hoofdlijnen steun voor haar beleid.

10.2 Mabel Wisse Smit

Op 20 augustus begint de affaire rond Mabel Wisse-Smit met de bekendmaking in De Telegraaf dat zij contacten had met de vermoorde crimineel Klaas Bruinsma. Over het onderzoek van de AIVD naar Wisse-Smit wordt na mededeling van de Rijksvoorlichtingsdienst gemeld dat de dienst geen beletsel had gezien voor haar lidmaatschap van het Koninklijk Huis. Eind september meldt verslaggever Peter R. de Vries dat een voormalige lijfwacht van Bruinsma onthult dat er sprake zou zijn geweest van een relatie tussen Wisse-Smit en Bruinsma, hetgeen in zijn televisieprogramma op 3 oktober wordt uitgezonden. In de media laait de discussie over de rol van de AIVD vervolgens hoog op en wordt al snel vastgesteld dat de AIVD 'opnieuw' - net als het geval zou zijn geweest bij staatssecretaris Bijlhout - heeft gefaald bij zijn onderzoek naar de betrouwbaarheid van hooggeplaatste personen. De wettelijke beperkingen die hier gelden zouden pas weken later duidelijk worden.

10.3 Rekrutering via websites

Naar aanleiding van een bericht in de Metro van 28 augustus, was er de nodige aandacht in de media voor het rekruteren voor de jihad via internetsites, die opkomen en weer verdwijnen, maar telkens terugkeren. Van AIVD-zijde is bevestigd dat de dienst ook naar deze vorm van rekrutering onderzoek doet.

11 Bedrijfsvoering

11.1 Voortgang verbetering financieel beheer geheime begroting

11.2 Archief selectielijst

Reeds geruime tijd wordt gewerkt aan de totstandkoming van de nieuwe archief selectielijst. Met deze nieuwe lijst sluit de dienst aan op de tegenwoordig alom door overheidsinstanties gehanteerde PIVOT-methodiek, met handelingen als uitgangspunt. De neerslag van de beschreven handelingen wordt voor bewaren of vernietiging aangemerkt.

Vooruitlopend op het formele vaststellingstraject is in mei jl. het overleg gestart met het Nationaal Archief. Over neerslag voortvloeiend uit handelingen 33 en 34 kon echter nog geen overeenstemming worden bereikt. Dit betreft de operationele dossiers (operatie- en informatierapporten, agentenbestanden, etc.). Om deze reden heeft op 2 oktober jl. overleg plaatsgevonden tussen de dienstleiding van AIVD en MIVD en de Rijksarchivaris. Zowel de AIVD als de MIVD zijn van mening dat operationele dossiers op den duur vernietigd dienen te worden om bronbescherming te garanderen. Het Nationaal Archief pleit voor bewaring van deze dossiers op grond van het historisch belang. Over en weer wordt gestreefd naar een oplossing die vooral gezocht moet worden in de factor tijd. Gedacht wordt aan een formule waarbij operationele dossiers pas 75 of 100 jaar na sterfdatum van de agent door de dienst aan het Nationaal Archief worden overgedragen en alsdan openbaar worden. Per geval zou beoordeeld moeten kunnen worden of er zwaarwegende argumenten ontleend aan de nationale veiligheid zijn om van die overdracht/openbaarmaking af te zien. Overigens verdient opmerking dat de nieuwe lijst ter advisering aan de Raad voor Cultuur zal worden voorgelegd en dat ook de Tweede Kamer in de vervolprocedure betrokken is.

Bijlage A Verrichte veiligheidsonderzoeken**Cijfermatig overzicht uitvoering veiligheidsonderzoeken, 3^e kwartaal 2003.****Werkvoorraad**

Werkvoorraad op 1 april 2003	Werkvoorraad op 1 juli 2003	Werkvoorraad op 1 oktober 2003
2021	1542	1594

Werkvoorraad op 1 juli 2003	1542
Nieuw aanbod 1 juli tot 1 oktober 2003	2291 +
Totaal	3833
Output 1 juli 2003 tot 1 oktober 2003	2249 * (3072 in het 2 ^e kwartaal en 3162 in het 3 ^e kwartaal)
Werkvoorraad op 1 oktober 2003	1594

**de lage output hangt samen met een afname van het aantal aanvragen inzake burgerluchtvaart en de vakantieperiode.*

Aangeboden onderzoeken (exclusief eigen personeel)

Oktober 2002	1350
November 2002	1187
December 2002	897
Januari 2003	822
Februari	1014
Maart	1268
April	961
Mei	765
Juni	867
Juli	748
Augustus	785
September	758

Gemiddelde behandeltermijnen

Type veiligheidsonderzoek	31 juni 2003	30 september 2003
A	14weken	18weken
A-Politie	22 weken	20 weken
B	4 weken	5 weken
C	3 weken	4 weken
Kmar	7 weken	8 weken**

** onderzoeken die door de Kmar (na gemiddeld drie weken) zijn doorgestuurd aan de AIVD; de gemiddelde behandeltermijn bedraagt ca. 11 weken.

Bijlage B Schriftelijke Kamervragen

-Vragen van de leden Wilders en Hirsi Ali over nieuwe gegevens inzake Saoedi-Arabische financiering van islamitisch radicalisme in het Westen;

-Vragen van het lid Wilders over een mogelijke Iraanse kernbom;

-Vragen van het lid Vos over het aantal telefoontaps in de jaren negentig;

-Vragen van het lid De Wit over de Joodse Defensie Liga (JDL);

-Vragen van de leden Wilders en Eurlings over het optreden van de Joodse Defensie Liga (JDL) in Nederland;

-Vragen van het lid Bakker over de mogelijke Nederlandse betrokkenheid bij de werving in Nederland van mensen met een Iraakse achtergrond door het Amerikaanse leger.

Bijlage C Moties en toezeggingen

Aanhangsel Handelingen II 2002-2003, nr. 1552

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Schreijer-Pierik, Van Haersma-Buma, Mosterd, Terpstra en Eerdmans over de mogelijke stopzetting van vergevorderd onderzoek naar dierenactivisten.

Aanhangsel Handelingen II 2002-2003, nr. 1663

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Vos over het aantal telefoontaps in de jaren negentig.

Aanhangsel Handelingen II 2002-2003, nr. 1754

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Mosterd, Schreijer-Pierik en Van Haersma-Buma over dierenactivisten.

Aanhangsel Handelingen II 2002-2003, nr. 1834

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Vos over mogelijk gebrekkige controle op de Regionale Inlichtingendiensten (RID).

Aanhangsel Handelingen II 2002-2003, nr. 1882

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Dijsselbloem, Van Heemst en Van Dam over de mogelijke aanslag op de islamitische basisschool Tarieq Ibnou Ziyad te Eindhoven.

Aanhangsel Handelingen II 2002-2003, nr. 45

Antwoorden op schriftelijke vragen van het lid Wilders over het mogelijk verzoek van een Saoedi-Arabisch diplomaat te Den Haag voor politiek asiel in Nederland.

Aanhangsel Handelingen II 2002-2003, nr. 52

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Mosterd, Atsma, Schreijer-Pierik en Van Haersma-Buma over de waarschuwing van de COV.

Aanhangsel Handelingen II 2002-2003, nr. 58

Antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Wilders en Eurlings over een mogelijke machtsstrijd binnen de ar-Rahmane moskee in Amsterdam.

Bijlage D Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

3 september 2003:

Bijlage E Klachten via de Nationale Ombudsman

25 juli 2003: wil duidelijkheid over kennisname door AIVD van zijn brief betreffende "melding bedreiging democratische rechtsorde en verzoek om reactie".

Bijlage F Ambtsberichten

04-08-03	Ambtsbericht aan HIND inzake
19-08-03	Ambtsbericht aan LovJ inzake
20-08-03	Aanvullend ambtsbericht aan LovJ inzake
29-08-03	Ambtsbericht aan LovJ inzake
19-09-03	Ambtsbericht aan LovJ inzake
02-10-03	Aanvullend ambtsbericht aan HIND inzake
15-10-03	Ambtsbericht aan LovJ mbt
17-10-03	Aanvullend ambtsbericht aan LovJ inzake
22-10-03	Aanvullend ambtsbericht aan LovJ inzake
22-10-03	Aanvullend ambtsbericht aan LovJ mbt
02-07-2003	Bericht aan het Min. van Fin.n over
04-07-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over
10-07-2003	(Hernieuwd) Bericht aan de waarnemend LovJ inzake
11-07-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over
17-07-2003	Bericht aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken inzake
05-08-2003-	Bericht aan het Ministerie van Financiën inzake
07-08-2003	Bericht aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken inzake
08-08-2003	Bericht aan het Ministerie van Financiën over
22-08-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over
12-09-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over
15-09-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over
15-09-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over

15-09-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over
26-09-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over
30-09-2003	Bericht aan het Ministerie van Economische Zaken over